

Pa-kaw ang Bitala ong Primirong Solat ni Pablo ong mga taga Tesalonica

Ang Tesalonica yay ang kapital ang siodad tang Macedonia, tatang probinsia ang sakep tang gobirno tang Roma asing tokaw. Asing mga 50 A.D. namansipaning don si Pablo may ang mga aro-man nang si Silas may si Timoteo para magpatako tang Mo-yang Balitang nagalin ong Dios. Don tanira namagtinir ong teled ta tolong domingo ig dorong namagparet ong mga agtotoldok ni Pablo. Piro ang mga Judiong indi maliag ang magparet, namanggolo ong siodad tenged gangaibeg tanira ong ni Pablo (Mga Bindoatan 17:1-9). Animan naregesan tanandia ang magalin ong Tesalonica, oman napaning tanandia ong Berea asta ong Atenas. Don nabalitan na tang natetenged ong pagkabetang tang mga taga Tesalonica ang ba-long pamagto ong ni Jesu-Cristo. Ganing tang balita, maski dorong kaliwagan ang gapasaran nira, pagpadayon pa ka enged tang pagto nira.

Animan **Ang primirong solat ni Pablo ong mga taga Tesalonica** sinolat na para papoirsaen na tang nem nira. Nagpasalamat tanandia natetenged ong pagto nira ong Dios ig ang paggegma nira ong kada tata may tata. Sinabat na tang mga te-ma nira natetenged ong pagbalik tang Gino (4:13-18) ig linaygayan na tanira ang magimong listo ig magpadayon ang mamagboat

ta mo-ya, mintras pamagelat tanira ong pagbalik nang asi.

¹ Ang pagsolat ta na ay yami--si Pablo, si Silas ig si Timoteo. Pagpakomosta ami ong nindiong tarabidan* atan ong Tesalonica, yamong mga pamagto ong Dios ang Tatay ig ong ni Ginong Jesu-Cristo.

Balampa pirmi ong nindio tang kaloy ig kao-yan ang pagalin ong Dios.

Ang pangaboi ig ang pagto tang mga taga Tesalonica

² Pirmi aming pagpasalamat ong Dios tenged ong nindiong tanan, ig aggagapil amo ka yamen ang pirmi mga pangadi ami ³ ong yaten ang Dios ig Tatay. Pagpasalamat ami ong nandia tenged agdemdemen amen tang mo-yang mga boat mi ang yay ang borak tang pagto mi, ang pagtabang mi ong doma ang pagalin ong gegma mi, asta ang pagagoanta mi ong mo-yang nem tenged may kasigoroan ming magbalik si Jesu-Cristo ang yaten ang Gino. ⁴ Pagpasalamat ami ka, mga logod ang agmalen tang Dios, tenged gata-wanan amen ang pinilik amo nandia. ⁵ Gata-wanan amen sia tenged ang pagpakabot amen ong nindio tang Mo-yang Balita belag lamang ta ong bitala, kondi ang Ispirito Santo mismo nagpaita nga ang agtotoldok amen may gaem na, ig bogos tang pagparet amen ang na yay ang kamatodan. Napanaidan mi ra ka mga monopa tang pagparangaboien amen asing atan ami pa ong nindio, ig sia bindoat amen para

---

* **1:1** 1:1 Ang “tarabidan” tang mga pamagto ong ni Cristo, mga ong bitalang Grigo yay ang “ekkklesia.”

lamang ong ikakao-ya mi. ⁶ Gata-wanan amen ang pinilik amo tang Dios tenged asing pagparet mi ong bitala na, pinatoladan mi tang kaboi amen asta ang kaboi ni Ginong Jesus. Tenged maski dorong kaliwagan tang napasaran mi tenged ong pagto mi, nangalipay amo pa ka enged, tenged linipay amo tang Ispirito Santo. ⁷ Animan, nagimo among modilo ong tanan ang pamagto ong ni Cristo atan ong probinsia tang Macedonia asta ong Acaya. ⁸ Tenged magalin ong nindio naban-tog da tang bitala tang Gino ong Macedonia ig Acaya. Ig belag lamang ta sia, kondi asta ang balita natetenged ong pagto mi nabalitan da ka ong tanan ang logar. Animan anday kaministiran ang mamalita ami pa ong mga taw natetenged ong bagay ang narin. ⁹ Tanira mismo tang pamamalita mga monopa tang pagrisibi mi ong yamen. Pamamalita ka mga monopa bino-wanan mi tang pagto mi ong mga dios-diosan mi agod mapagsirbi amo ra lamang ong Dios ang boi ig matod, ¹⁰ ig magelat ong Ana nang si Jesus ang magbalik tarin magalin ong langit. Si Jesus yay ang binoing oman tang Dios ig tanandia tang maglibri ong yaten ong silot ang ipakabot tang Dios ong kalibotan ong parakaboton.

2

Ang pagtoldok ni Pablo don ong Tesalonica

¹ Gata-wanan ming mismo, mga logod, ang anday mapaganing ang anday data na tang pagpan-ing amen atan ong nindio. ² Gata-wanan ming ba-lo ami napaning atan ong nindio, pinaliwagan

ami rang lagi ig pinaeyek don ong banoa tang Filipos. Maski ong banoa mi yadi kang namangontra ong yamen. Piro pinaiteg tang Dios tang mga nem amen agod mapagpakabot ami ong nindio tang Mo-yang Balitang nagalin ong nandia. ³ Mapoirsa tang nem amen tenged ang agbibitala amen ong mga taw para magparet tanira ay poros matod, ig anda ong isip amen ang manloko ong nira obin magboat ta mga bagay ang malalaway. ⁴ Ong kamatodan, pinanaidan ami tang Dios ang mataligan ami ang magtoldok tang Mo-yang Balita ig sinaligan ami ra nandia tang boroaten ang na. Animan ang galiliagan na lamang tang agbibitala amen, belag ta para malipay tang mga taw ong yamen, kondi para malipay tang Dios, ang yay ang gatako mga onopay ga-tang ong popotokon ta. ⁵ Gata-wanan tang Dios asta yamo, indi ami naggamit ta mga pamorak-borak ang mga bitala agod maekelan amo yamen, ig anda ong isip amen ang mangoarta ong nindio. ⁶ Indi ami namagelat ang dayawen ami nindio obin dayawen ta doma, ⁷ maski may kato-lidan amen bilang mga apostolis ni Cristo ang magelat ang padengegan ig asikason ami nindio. Imbis, pinalangga amo yamen ig nagpaita ami ong nindio ta mo-yang nem pario ta tatang nanay ang pagsagpon ong mga ana na. ⁸ Ig tenged ong mabael ang paggegma amen ong nindio, listo ami ang nagpakabot ong nindio tang Mo-yang Balitang nagalin ong Dios. Maski ang sadiling kaboi amen, listo kang ibolontad amen para ong nindio tenged lamang ong pagpamalangga amen ong nindio.

⁹ Mga logod, sigoro gademdeman mi pa mga

monopa tang pagprosikir amen ang magobra kaldaw may labi para lamang anday mabelatan maski tata ong nindio mintras pamagtoldok ami ong nindio tang Mo-yang Balita.

¹⁰ Tistigos amo aroman tang Dios nga ang ogali amen ong nindiong mga pamagto ong ni Cristo ay limpio, mato-lid ig anday maning tang maski sinopa. ¹¹ Gata-wanan mi ka ang ogali amen ong kada tata ong nindio pario ka tang pagsakep ta tatang tatay ong mga ana na. ¹² Linipay amo yamen ig pinapoirsa tang mga nem mi, asta linay-gayan amo ka yamen ang mangaboi ta mato-lid ong pama-dek tang Dios. Tened ang Dios tang naggoy ong nindio agod ma-pen amo ong nandi-ang inadian ig kadengegan.

¹³ Pagpasalamat ami kang pirmi ong Dios tened asing pagpatako amen ong nindio tang bitala na, rinisibi mi na bilang matod ang bitala tang Dios, belag ta bitala ta taw. Ig ang risolta ta sia gitaen da mandian ong mga kaboi mi, yamong pamagto ong ni Cristo. ¹⁴ Matod kaman ang pamagto amo ong nandia, tened ang nainabo ong nindio pario ka tang nainabo ong mga tawan tang Dios don ong Judea, ang pamagto ka ong ni Cristo Jesus. Pinaliwagan amo tang mga kasimanoa mi, pario ang tanira pinaliwagan ka tang mga masig ka Judio nira. ¹⁵ Masig ka Judio nira tang namamatay ong mga propita tang Dios asing tokaw. Mga masig ka Judio ni Ginong Jesus tang namamatay ong nandia. Ig mandian masig ka Judio amen ka tang namagpalayas ong yamen. Pamangontra tanira ong kaliagan tang Dios ig kasoay tang tanan ang taw ¹⁶ tened agsagangen

ami rin nira ong pagpakabot amen tang Mo-yang Balita ong mga belag ta Judio agod mangalibri tanira. Ong maning don, agdolangan lamang nira tang mga talak nira asta indi makalis ong gantangan. Animan indi ra lamang maboay, silotan da enged tanira tang Dios!

Si Pablo galiliag sing paning ong Tesalonica

¹⁷ Mandian, mga natetenged ong yamen, mga logod, mimpisang nalbag ami ong nindio, indi amo enged galipatan amen. Ig maski indi ami pa gaboay ang nagalin atan, agpongawan ami ra ta mo-ya ong nindio ig dorong rin ang kaliag amen ang mamaginitan ita sing moman. ¹⁸ Animan may plano amen si ka rin ang magbalik ami atan ong nindio. Ig yo mismo, si Pablo, belag da lamang ta naminta ang simpano rang paning atan, piro sinagang ami ni Satanas. ¹⁹ Ig asta mandian, galiliag ami pa ka enged ang mamisita ong nindio tenged yamo tang pagtorol ta kalipayan ong yamen, tenged gasigoro ami ang pagpadayon tang pagto mi ong Dios. Na matod ka kaman natetenged ong nindio. Ig ong pagbalik ni Ginong Jesus, yamo enged tang mapambog amen ong talongan na. ²⁰ Ee, yamo kaman tang yamen ang kadengegan ig kalipayan.

3

¹ Animan, asing indi ami ra magoanta tang kapongawen amen ong nindio, naisip amen ang yami ni Silas tang pabowan ong siodad tang Atenas, ² ig si Timoteo ra lamang tang papaningen

amen atan ong nindio. Tanandia logod ta ig aro-man amen ang pagsirbi ong Dios ong pagtoldok tang Mo-yang Balita natetenged ong ni Cristo. Sinobol amen tanandia agod papoirsaen na tang pagtalig mi ong Gino ig pabakeden na tang mga nem mi, ³ agod anday magoloan ta isip ang maski sinopa ong nindio tenged ong mga kaliwagan ang gapasaran mi atan. Gata-wanan mi ra ka, ang kaliwagan katabid tang kaliagan tang Dios para ong yaten. ⁴ Tenged asing atan ami pa ong nindio, minaning ami rang lagi ang paliwagan ita ig akigan ta mga taw. Ig inita mi ra ang ya ka enged tang matod ang gainabo. ⁵ Yay sia animan dayon dang sinobolo atan si Timoteo agod masayodano mga monora tang pagtalig mi ong Gino mandian. Tenged indio ra magoanta ang magelat ong balita natetenged ong nindio. Pangelbao ra ang itaben natokso amo ra ni Satanas ig arangan lamang tang bedlay amen.

⁶ Piro mandian nabalik da tani si Timoteo, ig masinlo ka tang binalita na ong yamen natetenged ong pagto mi ong Dios ig ang paggegma mi ong tata may tata. Pirmi amo ka onong gademdem ong yamen ang may kalipay ig doro onong kaliag mi ang itaen ami si nindio, pario ka tang yami doro kang kaliag amen ang itaen amo si ka yamen. ⁷ Animan, mga logod, maski yading kaliwagan ig pagakig ang gapasaran amen, malakan da ong panemdeman amen tenged ong nabalitan amen natetenged ong pagtalig mi ong ni Cristo. ⁸ Ig mandian, malinawa ami ra ka ta masinlo tenged pagpadayon ono ang maelet tang pagto mi ong Gino. ⁹ Mga pangadi

ami ong Ampoan tang Dios, indi malobot-lobot tang pagpasalamat amen ong nandia tenged ong mabael ang kalipayan ang sindol mi ong yamen. ¹⁰ Kaldaw may labi de-dek tang pagampo amen ang mamaginitan ita pang moman agod matabangan amo pa yamen ang madolangan pa tang maski onopay korang ong pagto mi.

¹¹ Balampa pagnan ami tang Dios ang yaten ang Tatay, ig ni Jesus ang yaten ang Gino, ang mapamisita ami si ka enged ong nindio. ¹² Ig balampa tabangan amo tang Gino ang mas mandolang pa ig manrabong tang paggegma mi ong kada tata may tata asta ong tanan ang taw, pario ka tang paggegma amen ong nindio. ¹³ Ong maning ta sia, pabakeden na tang mga nem mi agod matalonga amo ong yaten ang Dios ig Tatay ang limpio amo ra enged ig andang pisan ay sarawayen ong nindio ong pagbalik tang yaten ang Ginong Jesus, aro-man na tang tanan ang mga sinakepan na.

4

Ang pagparangaboien ang galiagan tang Dios

¹ Animan, mga logod, sinoldokan amo ra yamen mga mono amo pa mangaboi agod malipay tang Dios ong nindio, ig ya kay ang aggosoyon mi. Ig mandian, tenged may aotoridad amen ang nagalin ong ni Ginong Jesus, agpa-dolon amen ong nindio ang prosigiran ming mas maninlo pa ka enged tang pagparangaboien ming asia. ² Gatawanan mi ra ka tang mga sinoldok amen ong nindio ang nagalin ong ni Ginong Jesus. ³ Ig na

yay ang kaliagan tang Dios ong nindio: ang magimo among limpio ong pama-dek na.* Animan indi amo engaged mangombabay obin mangonlali. ⁴Ang kada tata dapat matakong magigimbeng ong sadiling katawa na ong limpiong ogali.† Demdem men ming ang pagkaratawaen tatang bagay ang sagrado ig belag ta intirimis. ⁵Indi panontan mi tang anday sasayod ang mga kaliliagan tang sinangoni mi pario tang agboaten tang mga taw ang indi gangailala ong Dios. ⁶Indi dapat ang magkatalak tang maski sinopa ong masig ka taw na ong pagtakaw-takaw ta belag ta sadiling katawa na. Ang taw ang magboat ta mga kalainan ang maning atan, silotan ang engaged tang Dios, pario tang pinamanan amo rang lagi yamen tanopa sia. ⁷Tenged indi ita ginoyan tang Dios para magboat ta malaway, kondi para mangaboi itang malimpio. ⁸Animan ang maski sinopay indi magrisibi ong tobol ang na, belag lamang ta taw tang agkontraen na, kondi ang Dios mismo, tenged tanandia tang pagtorol ong yaten tang Ispirito Santo na.

⁹Mandian, mga natetenged ong paggeregman mi bilang mamaglogod ong ni Cristo, anday kaministiran ang magsolat ami pa ong nindio, tenged sinoldokan amo ra tang Dios mga mono amo pa mamaggeregman. ¹⁰Ig sia ka kaman tang agboaten mi ong mga logod ta atan ong bilog

---

* **4:3** 4:3 “ang magimo among limpio ong pama-dek na.” Poidi kang maliag yaning: agod magimo among sagradong mga sinakepan tang Dios † **4:4** 4:4 Poidi kang maliag yaning: Ang kada tata dapat matakong magawid tang sadili mi.

ang probinsia tang Macedonia. Piro pagigampang ami pa ka ong nindio, mga logod, ang dolangan mi pa enged tang paggegma ming asia. ¹¹ Prosigiran ming mangaboi ang anday golo, intindien mi tang sadiling pagkabetang mi, ig mandilem amo ong sadiling inang mi, pario tang inaning amen dang lagi ong nindio. ¹² Mga maning ta sia tang boaten mi, galangen amo tang mga taw ang indi pa gailala ong yaten ang Dios, ig anday kaministiran ang italig mi ong doma tang parangaboian mi.

Natetenged ong pagbalik tang Gino

¹³ Mga logod, galiliagan amen ang mata-wanan mi tang onopay matod ang mainabo ong mga nangapatay da, agod indi amo mamagsinti pario tang doma ang anday kasigoroan nira natetenged ong parakaboton. ¹⁴ Pagparet ita ang si Jesus napatay ig naboing oman, animan pagparet ita kang boien ka tang Dios tang tanan ang nangapatay da ang pamagtalig ong ni Jesus, agod patabiden tanira ong nandia ong pagbalik na.

¹⁵ Agsasayod amen mandian ong nindio tang sinoldok tang Gino: Itang mga gangaboi pa ong oras ang magbalik tang Gino, indi ita ma-kaw ong mga nangapatay da. ¹⁶ Tened ong kaldaw ang asi, manobol tang mabael ang basis, maginiteg tang kalawigan ang anghil, to-togon tang torotot tang Dios, ig ang Gino mismo tomaboan magalin ong langit. Primiro, boien tang mga nangapatay ang pamagtalig ig pamagto ong ni Cristo. ¹⁷ Oman itang mga boi pa ong oras ang asi, golpi itang ekelan don ong mga onom, aroman tang mga binoi, agod itang tanan bagaten ta tang Gino don ong

dibabaw. Ong maning ta si, mamagara-penan ita tang Gino asta ong tanopa. ¹⁸ Animan lipayen mi tang nem tang kada tata may tata ong pagpatako mi tang mga bitalang narin.

5

Dapat magimong listo ita ong pagbalik tang Gino

¹ Piro, mga logod, mga natetenged ong oras ig kaldaw ang mainabo tang mga bagay ang na, anday kaministiran ang isolat amen pa ong nindio. ² Tened gata-wanan mi ra ka ang pagbaraliken tang Gino magkapario ong pagkabot tang takawan mga labi. ³ Mintras ganing tang mga taw, “Ay, selamat, anday golo ong yaten ig andang pisan ay eldan ta,” ya ray ang golping komabot ong nira tang silot ang anday kataposan na, pario tang tatang babay ang palanganaen ang golpi rang magpasit tang sian na. Indi enged tanira mapalibri ong silot ang asi. ⁴ Piro yamo, mga logod, mga komabot tang kaldaw ang asi, indi amo ra magolpian ang midio sinled amo ta takawan. Tened indi amo ra gangaboi ong maki-lep kondi ⁵ mayag da tang kinaisipan mi ig gangaboi amo rang tanan ong sinag tang kaldaw. Belag ita ra ta sakep tang labi obin kaki-lepan. ⁶ Animan indi ita dapat magpatolad ong doma ang midio gangapoyat pa, kondi magpamalamad ita ong Dios ig magimong pirming listo.* ⁷ Labi tang igporoyat tang mga gangapoyat ig ya kay ang igparabaleng

---

* **5:6** 5:6 “magimong pirming listo.” Poidi kang maliag yaning: magawid tang sadili ta

tang mga manigpabaleng. ⁸ Piro itang gangaboi ong sinag tang kaldaw, dapat matako itang magawid tang sadili ta. Boaten ta ang panagang ong mga debdeb ta tang pagto ig paggegma ta. Ig gamiten ta tang kasigoroan ta ang ilibri ita tang Dios bilang panagang ong mga kolo ta. ⁹ Tened indi ita pinilik tang Dios para silotan ita nandia, kondi agod ilibri ita nandia tened ong bindoat ni Jesu-Cristo ang yaten ang Gino. ¹⁰ Si Jesus napatay para ong yaten agod maski boi ita pa obin patay ita ra ong pagbalik na, maboi ita pa enged ang aroman na. ¹¹ Animan, pario tang agboaten mi mandian, mamagtarabangan among pirmi ig pabakeden mi tang nem tang kada tata may tata.

Mga toyon ig pagpakomosta

¹² Mga logod, pagigampang ami ong nindio ang galangen mi ka tang mga taw ang pamangabedlay para ong nindio, ang mga pinilik tang Gino ang mangolokolo ig magtoldok ong nindio. ¹³ Ipaita mi ong nira tang bogos ang pagalang ig paggegma mi tened ong mga agboaten nira para ong ikakao-ya mi. Ig mamagtarabidan amo ta masinlo.

¹⁴ Agtotoyon amen ka ong nindio, mga logod, ang samblengen mi tang mga tamadan, ig paitegen mi tang nem tang mga merelden. Ang mga taw ang anday poirsa nira, tabangan mi ka. Ig magimong mapinasinsiaen amo ong tanan. ¹⁵ Mga may nagboat ta malain ong nindio, indi amo melet. Ang intindien ming pirmi ay ang magboat amo ta mo-ya ong kada tata may tata asta ong tanan ang mga taw.

¹⁶ Mangalipay among pirmi. ¹⁷ Magampo amo ong Dios ong tanan ang oras, ¹⁸ ig maski onopay gainabo, magpasalamat amo. Tenged sia tang kaliagan tang Dios ong nindiong mga nanga-pen da ong ni Cristo Jesus.

¹⁹ Indi sagangen mi tang Ispirito Santo, ²⁰ ig indi baliwalaen mi tang maski onopay agganing tang mga manigpakabot tang bitala tang Dios. ²¹ Piro osisaen mi tang tanan ang mga toldok mga matod ang nagalin ong Dios obin belag. Piliken mi tang mo-ya. ²² Palawid amo ong tanan ang klasi ta kalainan.

²³ Mandian, ang Dios mismo ang pagtorol ta kao-yan ong yaten ang kaboi, balampa limpion nang pisan tang mga kaboi mi,[†] ig ta-lingan na tang bilog ang pagkataw mi--ang ispirito, kinaisipan, ig sinangoni mi--asta ong pagbalik tang yaten ang Ginong si Jesu-Cristo, agod anda rang pisan ay sarawayen ong nindio. ²⁴ Ang Dios ang naggoy ong nindio ay mataligan ig boaten na enged tang mga bagay ang na.

²⁵ Mga logod, ipangadi ami ka nindio.

²⁶ Ikomosta ami ka nindio ong tanan ang mga logod atan, ang de-dek ong mga popotokon mi.[‡]

²⁷ Ig mandian, pagigampango ong nindio ong aran tang Gino, ang basaen mi tang solat ang na ong tanan ang mga logod atan.

[†] **5:23** 5:23 “limpion nang pisan tang mga kaboi mi.” Poidi kang maliag yanging: boaten amo nandiag sagradong mga sinakepan na [‡] **5:26** 5:26 Ong bitalang Grigo: Ikomosta ami ka nindio ong tanan ang mga logod atan, ong tatang sagradong itong.

²⁸ Aloyan amo engaged tang yaten ang Ginong Jesu-Cristo.

Ang bitala tang Dios: ba-long inigoan; Ang bagong magandang balita: bagong tipan

New Testament in Agutaynen

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Agutaynen

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2004, WPS. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Agutaynen

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022
a6ffb27f-bf5e-591b-a64b-7001d9919874